

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5To/27/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613010664
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Homzová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7613010664.5

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Homzovej a sudcov JUDr. Anny Kohutovej a JUDr. Františka Ševčoviča na neverejnom zasadnutí konanom dňa 16. novembra 2016, v trestnej veci obžalovaného G. P. pre prečin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák., o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 9. 12. 2014, sp. zn. 3T/153/2013 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b), c) Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec v r a c i a okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd obžalovaného G. P. v bodoch 1/, 2/ rozsudku uznal za vinného prečinom porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

bod 1/

ako starosta - štatutárny orgán obce N. v období roku 2010 v rozpore s ustanovením § 7 ods. 1, ods. 2 písm. c) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obce v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého sú orgány obce a organizácie povinné majetok obce zveľaďovať, chrániť, zhodnocovať a sú povinné používať všetky právne prostriedky na ochranu majetku, vrátane včasného uplatňovania svojich práv alebo oprávnených záujmov pred príslušnými orgánmi a v rozpore s ustanovením § 19 ods. 1, § 31 ods. 1 písm. a) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách, v zmysle ktorých verejné prostriedky možno použiť len v súlade s osobitnými predpismi a poskytnutie alebo využitie verejných prostriedkov v rozpore s určeným účelom je porušením finančnej disciplíny, nezabezpečil vedenie evidencie nákupu, spotreby a zostatkov obcou zakúpených pohonných hmôt, pričom napriek tomu v zmysle jeho ústnych príkazov zodpovedné pracovníčky Obecného úradu v N. uhradili náklady za ich nákup iba po predložení pokladničných blokov o nákupe pohonných hmôt, bez akéhokoľvek zdokladovania použitia pohonných hmôt pre potreby obce, ktoré boli následne preplatené v sume 2.943,59 Eur ku škode Obce N.,

bod 2/

ako starosta - štatutárny orgán Obce N. v období od 1.10.2010 do 31.3.2011 v rozpore s ustanovením § 7 ods. 1, ods. 2 písm. c) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obce v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého sú orgány obce a organizácie povinné majetok obce zveľaďovať, chrániť, zhodnocovať a sú povinné používať všetky právne prostriedky na ochranu majetku, vrátane včasného uplatňovania svojich práv alebo oprávnených záujmov pred príslušnými orgánmi a v rozpore s ustanovením § 31 ods. 1 písm. b) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách, v zmysle ktorých poskytnutie alebo použitie verejných prostriedkov nad rámec oprávnenia, ktorým dôjde k vyššiemu

čerpaniu verejných prostriedkov je porušenie finančnej disciplíny, umožnil neoprávnené vyplácanie mzdy JUDr. Mgr. F. P. PhD. za výkon funkcie hlavného kontrolóra Obce N. napriek tomu, že s ním dňa 1.10.2010 uzatvoril pracovnú zmluvu, čím sa stal zamestnancom obce vo funkcii sociálneho pracovníka, v dôsledku čoho mu v zmysle § 18 ods. 2 písm. d) i § 18a ods. 8 písm. g) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení funkcia hlavného kontrolóra zanikla, čím pre Obec N. spôsobil škodu vo výške 4.418,46 Eur.

Bol mu za to uložený podľa § 237 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 15 (pätnásť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. výkon trestu obžalovanému súd podmienienečne odložil a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. určil skúšobnú dobu v trvaní 24 (dvadsaťštyri) mesiacov.

Podľa § 61 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák. uložil obžalovanému trest zákazu činnosti výkonu všetkých volených verejných funkcií, kde by obžalovaný vykonával funkciu štatutárneho orgánu obce.

Podľa § 61 ods. 2 Tr. zák. uložil trest zákazu činnosti na 24 (dvadsaťštyri) mesiacov.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že obžalovaný je povinný uhradiť Obci N. škodu vo výške 2.943,59 Eur.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. odkázal Obec N. so zvyškom nároku na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku ihneď po jeho vyhlásení čo do viny, trestu, aj predchádzajúcemu konaniu podal odvolanie obžalovaný. Takto podané odvolanie obžalovaný odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu a to tak, že súd prvého stupňa bez náležitého zistenia konštatoval, že obžalovaný sa k spáchaniu skutkov priznal a zároveň uvádza, že na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je nevinný. V prípravnom konaní po vznesení obvinenia nemal obhajcu, hoci nevie čítať ani písať. Akékoľvek vyjadrenia obvineného predtým, ako si obhajcu zvolil, mal súd považovať za neúčinné. Ku skutku 1/ obžaloby a rozsudku obžalovaný opísal skutočnosti, ako sa v obci postupovalo a vypovedal, akým spôsobom bolo vykonávané preplácanie bločkov za pohonné hmoty, že spôsob prevzal len po predchádzajúcich starostoch. Uvedený systém nevymyslel, len konal tak, ako mu to povedala ekonómka pani W.. Ekonómka obce potvrdila, že uvedený systém preplácania vymyslela ona a tak nemohol súd ustáliť úmyselné zavinenie obžalovaného. Pokiaľ by ekonómka postupovala s odbornou starostlivosťou, musela vedieť, že takto zaúčtované doklady neobstoja v zmysle zákona o účtovníctve, ani v zmysle zákona o dani z príjmov a zároveň je to v rozpore s predpismi o majetku obce a podobne. K osobe kontrolóra obce JUDr. Mgr. F. P. PhD. v tomto kontexte, ako je vyššie uvedené už nemá ani zmysel sa vyjadrovať. Vyslovil názor, že pred súdom nebolo žiadnym spôsobom preukázané úmyselné zavinenie obžalovaného. Okresný súd skutočnosť, že obžalovaný nevie čítať a písať vyhodnotil ako priťažujúcu, naopak túto skutočnosť mal zahrnúť do svojho rozhodnutia pri úvahách o vine a nevine obžalovaného. Ku skutku 2/ obžaloby a rozsudku žiadal, aby odvolací súd sa dôsledne zaoberal výpoveďou svedka JUDr. Mgr. F. P. PhD., ktorý tvrdil, že projekt na funkciu sociálneho pracovníka vypracoval spolu s Q. W.. Medzi ním a starostom neprebehla žiadna debata v súvislosti s funkciou sociálneho pracovníka, keďže ani on sám nevedel, že koná v rozpore so zákonom. Starosta sa o tom dozvedel až keď podal žiadosť o zrušenie funkcie hlavného kontrolóra. Postoj JUDr. P. je taký, že škoda nebola spôsobená, lebo v skutočnosti vykonával funkciu hlavného kontrolóra. Z dôkazov vyplynulo, že projekt teda vypracoval niekto iný, pracovnú zmluvu určite nevypracoval starosta. Už zo samotných titulov a vzdelaní hlavného kontrolóra vyplývajú neodstrániteľné pochybnosti, kto v skutočnosti úmyselne konal v rozpore so zákonom a kto nie. Vznik funkcie hlavného kontrolóra obce vzniká voľbou a následným podpísaním pracovnej zmluvy. Zánik funkcie hlavného kontrolóra nemôže žiadnym spôsobom ovplyvniť starosta obce. Odvolať z funkcie hlavného kontrolóra môže iba obecné zastupiteľstvo. Ak teda starosta nemohol odvolať z funkcie hlavného kontrolóra, akým spôsobom mal neumožniť neoprávnené vyplácanie mzdy hlavnému kontrolórovi. Skutočnosť, že funkcia hlavného kontrolóra zanikla uzatvorením novej pracovnej zmluvy, nemožno dávať za vinu obžalovanému, nakoľko o tejto skutočnosti preukázateľne nevedel. Či nevedel o nej ani hlavný kontrolór, o tom pochybuje. Za pochybenie okresného súdu považuje skutočnosť, že nebola vypočutá svedkyňa navrhnutá obhajobou Y. O., ktorá v období prejednávaneho prípadu bola poslankyňou obecného zastupiteľstva. Jej výsluch nebol vykonaný a súd nekonštatuje,

ako sa s týmto návrhom obhajoby vysporiadal. Za neprimerane prísny považuje trest spočívajúci v zákaze výkonu volenej funkcie na obdobie 24 mesiacov. Navrhol, aby nadriadený súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa, nakoľko rozhodnutie okresného súdu je v rozpore so základnými zásadami trestného práva. Súd sa nevysporiadal s obhajobou obžalovaného a došlo k nesprávnemu posúdeniu skutkov ako trestných činov. K článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd zdôraznil zásadu spravodlivosti, ktorá sa vzťahuje na celé konanie. Namietal porušenie § 168 Tr. por., lebo z odôvodnenia rozsudku nie je zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou. Má za to, že bolo porušené právo obžalovaného na spravodlivý proces, že napadnuté rozhodnutie je s ohľadom na nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí nezákonné, a teda musí byť odvolacím súdom revidované. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec sám rozhodol a obžalovaného spod obžaloby oslobodil v celom rozsahu, nakoľko skutky nie sú trestnými činmi. V prípade, ak odvolací súd nezistí podmienky na zmenu rozsudku, navrhol, aby odvolací súd vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

K odvolaniu obžalovaného sa prokurátor písomne nevyjadril.

Krajský súd na podklade takto podaného odvolania podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Obžalovaný ku skutku v bode 1/ uviedol, že sa nevedia kniha jász služobných motorových vozidiel, nikto mu to nepovedal, dozvedel sa to až od kontroly. Peniaze na pohonné hmoty poskytovali dopredu pani W. a pani P.. Pohonné hmoty sa zakupovali na služobné jazdy, kosenie a na čističku. Veril pani W., že stačí podpísať bloček o nákupe pohonných hmôt.

Svedkyňa P., ekonómka obce, potvrdila výpoveď obžalovaného. Kniha jász sa nesledovala, upustilo sa od toho od roku 2008. Ona osobne nemala žiadne vedomosti, ani pochybnosti, že by pohonné hmoty neboli preplácané pre účely obce. Na zadnej strane bločku bol podpis starostu, čo znamenalo, že o tom vie a že to odsúhlasil. Svedkovia Q. W., P. O., C. M., P. P. a D. T. vypovedali, že kniha jász sa nevedia, ale pohonné hmoty, ktoré z prostriedkov obce sa zakúpili, použili sa pre obec.

Svedok Ing. U. Q., vedúci skupiny kontroly uviedol, že NKÚ skúmal účelnosť využitia pohonných hmôt. Suma 3.380,25 Eur predstavuje cenu pohonných hmôt, ktoré neboli podložené dokladmi. V súvislosti s implementáciou programu bolo povolené čerpanie hmôt do výšky 60 Eur mesačne, pričom v sume 3.380,25 Eur bola suma 60 Eur mesačne zahrnutá. Keďže neboli splnené formálno-právne podmienky, jazdy neboli zdokladované, suma nebola uznaná za oprávnenú.

Podľa správy NKÚ bola spôsobená škoda v sume 4.418,62 Eur tým, že v kontrolovanom období obec nevedela zdokladovať účel použitia pohonných látok z dôvodu nevedenia knihy jász a denníka použitia kosačiek a tým porušila § 19 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy a zároveň porušila finančnú disciplínu podľa § 31 ods. 1 písm. a) citovaného zákona.

Okresný súd výšku škody ustálil na sumu 2.943,59 Eur. Akým matematickým výpočtom súd dospel k tejto sume, je z rozsudku prvostupňového súdu nezistiteľné. Treba však súhlasiť s okresným súdom v tom, že obžalovaný G. P. nezabezpečením vedenia evidencie nákupu ako starosta obce konal v rozpore s § 7 ods. 1, 2 písm. c) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obce v znení neskorších predpisov, kde na základe uvedeného sú orgány obce a organizácie povinné majetok obce zveľaďovať, chrániť, zhodnocovať a používať všetky právne prostriedky na ochranu majetku, vrátane včasného uplatňovania svojich práv alebo oprávnených záujmov pred príslušnými orgánmi, pričom konal aj v rozpore so zákonom - § 19 ods. 1, § 31 ods. 1 písm. a) zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách, v zmysle ktorých je verejné prostriedky možné použiť iba v súlade s osobitnými predpismi a poskytnutie alebo použitie verejných prostriedkov neurčením účelu je porušením finančnej disciplíny. Obžalovaného nezbavuje zodpovednosti to, že iba pokračoval v systéme, ktorý bol v obci zavedený predchádzajúcimi starostami, teda že sa nevedia žiadna evidencia nákupu pohonných hmôt.

Na druhej strane však účtovníčka obce a hlavne hlavný kontrolór obce mohli plnením svojich povinností predísť a zamedziť tomu, aby sa nevedia žiadna evidencia a upozorniť starostu na nesprávny postup,

tak ako to urobila súčasná kontrolórka obce PhDr. P. O. od roku 2012 a toho času sú vedené už všetky dokumenty týkajúce sa pohonných hmôt a evidencia vykonaných jász.

Svedok JUDr. Mgr. F. P. PhD. síce vypovedal, že bol hlavným kontrolórom obce od roku 2007 do 31. 3. 2011, obec mala veľké nedostatky, ktoré on aj vypracovával, ale neboli schválené obecným zastupiteľstvom. Nevedel však o prípade, že by pohonné hmoty zakúpené obcou sa nevyužili pre účely obce. Rovnaký názor vyslovila svedkyňa P. W., ekonómka obce, že nemala vedomosti ani žiadne pochybnosti, aby pohonné hmoty neboli preplácané pre účely obce.

Svedkyňa Y. O. na hlavnom pojednávaní vypočutá nebola, pričom okresný súd ju viackrát predvolával ako svedkyňu, ale svedkyňa sa ospravedlňovala z dôvodu práceneschopnosti. Obžalovaný trval na osobnom výsluchu svedkyne na hlavnom pojednávaní, okresný súd tento dôkaz odmietol vykonať.

Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplynulo, že žiaden z vypočutých svedkov neuviedol, že má vedomosť o tom, že pohonné hmoty zakúpené pre obec sa využili na nejaké súkromné účely a nie pre obec. V týchto súvislostiach bude potrebné vypočuť aj svedkyňu Y., ktorá v inkriminovanom čase bola poslankyňou obce a mala vedomosť o úprave ihriska chlapcami z obce, kedy sa im poskytli pohonné hmoty.

Podstatou žalovaného trestného činu podľa § 237 Tr. zák. je konanie uvedené v odseku 1/, ktorým vzniká škoda na cudzom majetku. Škodou sa pritom rozumie akékoľvek zmenšenie hodnoty opatrovaného alebo spravovaného majetku. Či škoda v skutku 1/ rozsudku ustálená okresným súdom v konkrétnej výške skutočne pre obec vznikla a ako k tomu prvostupňový súd dospel, je nepreskúmateľné. Obžaloba v bode 1/ pri stanovení škody vychádza len z protokolu NKÚ a tento k sume 4.418,62 Eur uviedol, že obec tým, že v kontrolovanom období nevedela zdokladovať účel použitia pohonných látok z dôvodu nevedenia knihy jász a denníka použitia kosačiek, porušila § 19 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy a zároveň porušila finančnú disciplínu podľa § 31 ods. 1 písm. a) citovaného zákona.

Ku skutku v bode 2/ obžaloby a rozsudku okresný súd vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného G. P., svedeckými výpoveďami JUDr. Mgr. F. P. PhD., P. W., Ing. U. Q. a PhDr. P. O. a zistil skutkový stav tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti napadnutého rozsudku.

Obžalovaný G. P. na hlavnom pojednávaní využil svoje právo a nevypovedal. Z prečítanej zápisnice o jeho výsluchu v prípravnom konaní bolo zistené, že podpísal pracovnú zmluvu s JUDr. Mgr. F. P. PhD. ohľadom vykonávania pracovnej pozície sociálneho pracovníka v obci N.. Vedel, že v tom čase tento vykonával funkciu hlavného kontrolóra. Bolo to z podnetu JUDr. P., ktorý mu povedal, že pri predchádzajúcom starostovi mal vyšší plat. Opýtal sa JUDr. P., či je všetko v poriadku a či tým nebude nič porušené. JUDr. P. ho v tom utvrdil, že všetko je v poriadku, veril mu a zmluvu podpísal. Predtým si neoveril, či hlavný kontrolór obce môže vykonávať aj inú funkciu zamestnanca obce, keďže vôbec sa nerozumel do paragrafov. Pán P. už mal pripravenú zmluvu.

Opatrovníčka obce PhDr. P. O. uviedla, že vykonávaním zamestnania JUDr. Mgr. F. P. PhD. sociálneho pracovníka a súčasne hlavného kontrolóra obce N. obci N. vznikla škoda vo výške 4.418,46 Eur.

Svedkyňa P. W. potvrdila, že pracovnú zmluvu vypracovala ona, stiahla si ju z internetu a nepamätala si, či starostu upozornila, že JUDr. Mgr. F. P. PhD. nemôže súčasne vykonávať funkciu hlavného kontrolóra obce a sociálneho pracovníka. Zmluvu nechala na stole a na druhý deň už bola podpísaná starostom, aj JUDr. Mgr. F. P..

Svedok Ing. U. Q. - vedúci kontrolnej skupiny NKÚ uviedol, že rozsah škody bol stanovený z dokladov v súvislosti so mzdou, ktorá bola vyplatená F. P. za výkon funkcie hlavného kontrolóra a súčasne sociálneho pracovníka.

Svedok JUDr. Mgr. F. P. PhD. vypovedal, že zmluva mu bola predložená ekonómkou pani P. W.. On si pracovnú zmluvu neprečítal a konal v domnení, že pracovnú zmluvu s ním uzatvára Fond sociálneho rozvoja a nie obec, a preto ju podpísal. Podpis starostu obce a pečiatka obce na zmluve vtedy neboli.

Krajský súd zistil, že svedkovia - zamestnanci obce, ako aj hlavný kontrolór obce JUDr. Mgr. F. P. PhD. vypovedali, že starosta nevedel čítať ani písať, napriek tomu oni k plneniu svojich povinností pristupovali nezodpovedne.

Prokurátor Krajskej prokuratúry v Košiciach pri prejednávaní sťažnosti obvineného JUDr. Mgr. F. P. PhD. nezistil také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali postup u neho podľa § 206 ods. 1 Tr. por. Upozornil však, že nie je nezanedbateľná skutočnosť, že na sociálnych pracovníkov boli nenávratné finančné prostriedky poskytnuté Európskym sociálnym fondom a preto sa JUDr. Mgr. F. P. PhD. mohol domnievať, že podpisuje zmluvu s týmto fondom a nie s obcou. Opatrovníčka poškodenej Obce N. Mgr. P. O. len v prípravnom konaní na otázku vyšetrovateľa, či predmetné vyplatené finančné prostriedky za funkciu sociálneho pracovníka vo výške 4.418,46 Eur boli refundované z Európskeho fondu sociálneho rozvoja, na ktorý bol vznik pracovného miesta sociálneho pracovníka viazaný, odpovedala, že podľa jej informácií boli tieto finančné prostriedky refundované. S týmito zisteniami vyplývajúcimi z predloženého trestného spisu sa okresný súd nevysporiadal, pritom aj to má význam pre určenie závažnosti spáchaného prečinu.

Z vyššie uvedených dôvodov krajský súd o odvolaní obžalovaného rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.